

Mi dolje potpisani čelnici primorskih opština, polazeći od principa Zakona o potvrđivanju **Evropske povelje o lokalnoj samoupravi** („Sl.list CG – Međunarodni ugovori“ br. 5/08), kojom je propisano

da će **javne poslove prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima**, te da bi, prilikom prenošenja poslova drugom organu vlasti, trebalo uzeti u obzir obim i prirodu posla i zahtjeve u pogledu efikasnosti i ekonomičnost (član 2 stav 2),

da će u **slučajevima prenošenja ovlašćenja** sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, **lokalnim vlastima**, u što je moguće većoj mjeri, **biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo sprovođenje lokalnim uslovima** (član 2 stav 2),

polazeći od člana 22 **Ustava Crne Gore** kojim se **jemči pravo na lokalnu samoupravu**, te polazeći od **Memoranduma o saradnji** između Ministarstva javne uprave, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Ministarstva saobraćaja, 25 jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori i Zajednice opština Crne Gore od 13. decembra 2024. godine, koji je potpisan sa ciljem da se formalizuje postojeća saradnja i postave osnove za buduće partnerstvo u **skladu sa principom decentralizacije i subsidijarnosti**,
podnosimo sledeću

INICIJATIVU

za izmjene i dopune Zakona o morskome dobru, Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i Zakona o lukama

Morskom obalom, kao najvrednijim dijelom crnogorske teritorije, sve do 1992. godine upravljale su opštine. Nakon 1992. godine ovi poslovi se u cjelosti centralizuju osnivanjem Javnog preduzeća Morsko dobro koje u ime države preuzima nadležnost za upravljanje morskom obalom. Počev od avgusta 2013. godine javno preduzeće ostvaruje svoje funkcije suprotno Zakonu o privrednim društvima, ali i Zakonu o unapređenju poslovnog ambijenta („Sl.list CG“, broj 40/10) čijim je stupanjem na snagu prestao da važi Zakon o javnim preduzećima i kojim je utvrđen prelazni rok od tri godine za reorganizaciju javnih preduzeća u privredna društva. U slučaju Javnog preduzeća Morsko dobro ta zakonska obaveza do danas nije sprovedena, što dovodi u pitanje pravnu valjanost svih njegovih odluka koje su donesene po isteku navedenog roka.

Načinom na koji su sada definisana ovlašćenja JP Morsko dobro kao i obuhvatom zone morskog dobra povređuje se pravo na lokalnu samoupravu koje je Ustavom Crne Gore zajemčeno kao pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Prvenstveni razlog podnošenja ove Inicijative je potreba decentralizacije upravljanja morskom obalom koja će omogućiti da se određeni poslovi upravljanja zakonom prenesu lokalnim samoupravama.

Dodatni razlog sadržan je u potrebi da se JP Morsko dobro uskladi, odnosno reorganizuje u zakonom propisani oblik poslovanja te da se u ovoj oblasti obezbijedi primjena člana 7 Zakona o potvrđivanju protokola o integralnom upravljanju priobalnim područjem

Sredozemlja („Sl.list CG-Međunarodni ugovori“, br. 16/11) u smislu obaveze institucionalne koordinacije između nacionalnih i lokalnih vlasti, ali ne nužno i centralizacije poslova upravljanja priobalnim područjem, kako je to regulisano važećim zakonom.

Osim navedenog, većim učešćem lokalnih samouprava u upravljanju morskim dobrom doprinijeće se bržem razvoju opština, jednoobraznom estetskom i funkcionalnom uređenju tog prostora i obezbijediti poštovanje principa ravnopravnosti i jednakosti privrednih subjekata koji ga koriste pod različitim uslovima u odnosu na uslove koje propisuje opština van njegovih granica, što bi se moglo prevazići odgovarajućim zoniranjem i utvrđivanjem nadležnosti opština za donošenje programa privremenih objekata i za područje morskog dobra.

Posebno ukazujemo na činjenicu da se poslednjih godina svega 1/3 prihoda po osnovu upravljanja morskom obalom reinvestira u infrastrukturu opština južnog regiona u kojoj su ti prihodi i ostvareni (izgradnja inženjerskih objekata komunalne infrastrukture, održavanje hortikulture, održavanje čistoće i dr.). Tačnije, od **24.025.136,03€** koje je JP Morsko dobro ostvarilo za period 2020-2023, u navedene namjene investirano je svega **8.159.843,89€**.

Imajući u vidu dobru praksu Hrvatske, Albanije i Italije koje su poslove redovnog upravljanja morskim dobrom već povjerile opštinama, u prilogu dostavljamo tekstove:

1. Tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskom dobru (Prilog 1);
2. Tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (Prilog 2a)/Amandmana na tekst Predloga zakona o izgradnji objekata (Prilog 2b) i
3. Tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lukama (Prilog 3).

U Podgorici, 16. decembra 2024. god.

Opština Bar
Predsjednik,
Dušan Raičević, sr.

Opština Budva
Potpredsjednik,
Nikola Jovanović, sr.

Opština Kotor
Predsjednik SO,
Maja Mršulja, sr.

Opština Tivat
Predsjednik,
Željko Komnenović, sr.

Opština Ulcinj
Predsjednik,
Genci Nimanbegu, sr.

Opština Herceg Novi
Predsjednik,
Stevan Katić, sr.

**TEKST PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O MORSKOM DOBRU**

Član 1

U Zakonu o morskom dobru ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 14/92, 59/92, 27/94, „Službeni list Crne Gore", br. 51/08, 21/09, 73/10 i 40/11), u članu 2 stav 2, briše se.

Član 2

U članu 3 stav 2, 3 i 4, brišu se.

Član 3

Član 5 mijenja se i glasi:

„Integralno upravljanje morskim dobrom vrši društvo ograničene odgovornosti (u daljem tekstu: Društvo) koje osniva Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Društvo:

- 1) obezbjeđuje institucionalnu koordinaciju između organa državne uprave i lokalne samouprave u integralnom upravljanju morskim dobrom;
- 2) priprema plan upravljanja morskim dobrom na period od pet godina, u saradnji sa opštinama Herceg Novi, Tivat, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj (u daljem tekstu: opština);
- 3) obezbjeđuje sprovođenje ispitivanja od značaja za upravljanje morskim dobrom (kvalitet morske vode, obalna erozija i dr.);
- 4) upravlja zaštićenim prirodnim dobrima od državnog značaja u zoni morskog dobra, u skladu sa zakonom;
- 5) stara se o zaštiti specifičnih obalnih ekosistema (močvare, ušća, morska staništa, priobalne šume, dine i sl.);
- 6) vodi jedinstvenu bazu podataka o morskom dobru;
- 7) obavlja i druge poslove upravljanja morskim dobrom, u skladu sa zakonom.“

Član 4

Posle člana 5 dodaje se pet novih članova koji glase:

„Član 5a

Opština vrši redovno upravljanje morskim dobrom na svojoj teritoriji kao prenesene poslove.

Pod redovnim upravljanjem iz stava 1 ovog člana podrazumijeva se:

- 1) zaštita i unapređenje morskog dobra;
- 2) donošenje godišnjeg programa redovnog upravljanja morskim dobrom (u daljem tekstu: godišnji program opštine), po prethodnom mišljenju ministarstva nadležnog za poslove državne imovine (u daljem tekstu: ministarstvo);
- 3) donošenje plana organizacije i korišćenja kupališta sa servisnim sadržajima;
- 4) donošenje plana korišćenja luka od lokalnog značaja, pristaništa, privezišta, ponti, mandrača, vezova i sidrišta;
- 5) donošenje programa privremenih objekata u zoni morskog dobra, u skladu sa zakonom;
- 6) zaštita plaža i kupališta od obalne erozije i drugih procesa;

- 7) upravljanje zaštićenim prirodnim dobrima od lokalnog značaja u zoni morskog dobra, u skladu sa zakonom;
- 8) sprovođenje postupka davanja morskog dobra na korišćenje, u skladu sa zakonom;
- 9) organizovanje prevoza trajektnom linijom u unutrašnjim morskim vodama, u skladu sa zakonom;
- 10) izgradnja komunalne infrastrukture i pružanje komunalnih usluga na području morskog dobra, u skladu sa zakonom;
- 11) izgradnja, sanacija i održavanje luka od lokalnog značaja, pristaništa, privezišta, vezova, u skladu sa zakonom;
- 12) izgradnja, sanacija i održavanje kupališta, ponti, mandrača, šetališta uz more, navoza i druge infrastrukture, u skladu sa zakonom;
- 13) vršenje komunalnog nadzora i održavanja komunalnog reda u zoni morskog dobra;
- 14) sprovođenje postupka dodjele koncesije u luci od lokalnog značaja;
- 15) druge poslove redovnog upravljanja u skladu sa zakonom.

Član 5b

Plan upravljanja morskim dobrom iz člana 5 stav 2 tačka 2 ovog zakona donosi Vlada na predlog ministarstva.

Plan iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) ocjenu stanja u zoni morskog dobra i stepen realizacije planskih dokumenata;
- 2) ciljeve zaštite i održivog razvoja;
- 3) smjernice i prioritete za zaštitu i očuvanje morskog dobra i razvojne smjernice;
- 4) mjere korišćenja i zaštite morskog dobra;
- 5) mjere uređivanja i održavanja morskog dobra;
- 6) način saradnje Društva, opštine i nevladinih organizacija, građana, vlasnika i korisnika nepokretnosti u zoni morskog dobra;
- 7) mjere praćenja prirodnih i drugih procesa u zoni morskog dobra (monitoring);
- 8) mjere praćenja kvaliteta morske vode na javnim kupalištima;
- 9) aktivnosti na promociji i valorizaciji morskog dobra;
- 10) okvirna finansijska sredstva za realizaciju plana upravljanja;
- 11) okvirne rokove i nosioce realizacije plana upravljanja;
- 12) druge elemente od značaja za upravljanje morskim dobrom.

Sadržaj, metodologiju i postupak izrade plana upravljanja morskim dobrom propisuje ministarstvo nadležno za poslove upravljanja morskim dobrom (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 5v

Godišnji program opštine sadrži:

- način korišćenja i zaštite morskog dobra;
- mjere uređivanja i održavanja morskog dobra;
- iznos potrebnih finansijskih sredstava;
- plan raspisivanja javnih poziva za zaključivanje ugovora o korišćenju morskog dobra i praćenja realizacije ugovora o korišćenju morskog dobra;
- plan saradnje sa nevladinim organizacijama, građanima, vlasnicima i korisnicima nepokretnosti u zoni morskog dobra;
- druge mjere redovnog upravljanju morskim dobrom, u skladu sa ovim zakonom.

Godišnji program opštine usklađuje se sa planom upravljanja morskim dobrom iz člana 5b ovog zakona.

Godišnji program opštine donosi se najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Sadržaj godišnjeg programa opštine utvrđuje ministarstvo.

Član 5g

Društvo, odnosno opština podnose ministarstvu izvještaj o integralnom upravljanju morskim dobrom iz člana 5 ovog zakona, odnosno izvještaj o realizaciji godišnjeg programa opštine do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo podnosi Vladi jedinstveni izvještaj o upravljanju morskim dobrom do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu.

Sadržaj izvještaja iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje ministarstvo.

Član 5d

Društvo uspostavlja i vodi jedinstvenu bazu podataka o morskom dobru (u daljem tekstu: baza podataka).

U bazu podataka unose se podaci o: namjeni prostora morskog dobra; objektima u zoni morskog dobra, njihovom položaju i površini; korisnicima morskog dobra; kvalitetu morske vode na javnim kupalištima i drugi podaci od značaja za upravljanje morskim dobrom.

Nadležni organi državne i lokalne uprave dužni su da dostavljaju podatke neophodne za vođenje baze podataka.

Baza podataka objavljuje se na internet stranici Društva.“

Član 5

Član 8 mijenja se i glasi:

„Uslove, rok korišćenja morskog dobra i visinu naknade propisuje nadležni organ opštine.

Dio naknade iz stava 1 ovog člana u procentu od 10% predstavlja prihod Društva a dio naknade u procentu od 90% je namjenski prihod opštine koji se koristi za redovno upravljanje morskim dobrom.“

Član 6

U članu 9 riječi: „javnog preduzeća“ zamjenjuju se riječima: “nadležnog organa lokalne uprave“.

Član 7

U članu 11 u stavu 1 posle tačke 3 dodaje se nova tačka 4 koja glasi: „prenese prava i obaveze na drugo pravno ili fizičko lice bez saglasnosti nadležnog organa lokalne uprave“.

U stavu 2 ovog člana riječi: „na predlog javnog preduzeća, donosi nadležni organ uprave.“ zamjenjuju se riječima: „donosi nadležni organ lokalne uprave.“

Član 8

Poslije člana 22 dodaje se novo poglavlje „IIIa NADZOR“ i pet novih članova koji glase:

„Član 22a

Skupština opštine, na način utvrđen statutom, vrši nadzor nad namjenskim korišćenjem sredstava ostvarenih po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra u skladu sa članom 8 stav 2 ovog zakona.

Član 22b

Predsjednik opštine, na način utvrđen statutom, vrši nadzor finansijskog, materijalnog i računovodstvenog poslovanja korisnika budžeta nadležnog za realizaciju programa upravljanja u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava iz člana 8 stav 2 ovog zakona.

Član 22v

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona i upravni nadzor nad radom Društva vrši ministarstvo.

Član 22g

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem poslova upravljanja morskim dobrom iz člana 5 i 5a ovog zakona vrše nadležne inspekcije, u skladu sa zakonom.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem člana 8 stav 2 ovog zakona vrši budžetski inspektor u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuje inspekcijski nadzor, budžet i fiskalna odgovornost.

Član 22d

Inspektor sačinjava izvještaj o inspekcijskom nadzoru i dostavlja ga ministru nadležnom za poslove koji su predmet nadzora najkasnije u roku od 15 dana od dana izvršenja kontrole.”

Član 9

Posle člana 29 dodaju se dva nova člana koja glase:

„Član 29a

Javno preduzeće reorganizovaće se u Društvo u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o privrednim društvima, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Društvo nastavlja da posluje kao pravni sledbenik javnog preduzeća.

Vlada će usaglasiti organizaciju i način rada državne uprave sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Opština će utvrditi organizaciju vršenja prenesenih poslova redovnog upravljanja morskim dobrom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ugovori o korišćenju morskog dobra zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjivaće se do isteka roka na koji su zaključeni.

Društvo će opštini ustupiti potraživanja po osnovu ugovora iz stava 2 ovog člana u roku od 90 dana od dana utvrđivanja organizacije vršenja prenesenih poslova redovnog upravljanja morskim dobrom.

Član 29b

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Vlada će donijeti plan upravljanja morskim dobrom u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Opština će donijeti godišnji program u roku od 90 dana od donošenja plana iz stava 2 ovog člana.

Baza podataka iz člana 5g ovog zakona uspostaviće se u roku od devet mjeseci od dana reorganizacije javnog preduzeća.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o morskome dobru ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 14/92, 59/92, 27/94, „Službeni list Crne Gore", br. 51/08, 21/09, 73/10 i 40/11).“

Član 10

Posle člana 33 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 33a

Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 4/23) i Zakon o lukama („Sl.list CG“, br. 51/08, 40/11, 27/13 i 18/19) uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 11

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskome dobru sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 1/07 i 38/13) kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o morskome dobru iz 1978. godine, koji je bio u primjeni do 1992. godine, upravljanje morskim dobrom Crne Gore bilo je u nadležnosti opština. Od 1992. god, međutim, sprovodi se potpuna centralizacija njegovim utvrđivanjem u nadležnost javnog preduzeća koje osniva Skupština Crne Gore. Nakon toga su se propisi mijenjali, dok je organizacioni oblik upravljanja morskome obalom ostao isti. Ovo bez obzira što je još od 2010. godine prestao da važi Zakon o javnim preduzećima i što je utvrđen prelazni rok od tri godine da se javna preduzeća reorganizuju u privredna društva, kako je to izričito propisano Zakonom o unapređenju poslovnog ambijenta („Sl.list CG“, broj 40/10). Te odredbe do danas nisu primjenjene na Javno preduzeće Morsko dobro koje i dalje posluje u nezakonitom obliku te je ovim zakonom potrebno stvoriti uslove za njegovu reorganizaciju i pretpostavke za decentralizaciju poslova upravljanja morskome obalom.

Potreba decentralizacije proizilazi iz člana 2 Zakona o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi („Sl.list CG – Međunarodni ugovori“ br. 5/08), kojim je propisano da će javne poslove prvenstveno obavljati oni organi vlasti koji su najbliži građanima, te da prilikom prenošenja poslova drugom organu vlasti, treba uzeti u obzir obim i prirodu posla i zahtjeve u pogledu efikasnosti i ekonomičnost, kao i da će u slučajevima prenošenja ovlašćenja sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo sprovođenje lokalnim uslovima.

III USKLAĐENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskome dobru nije vršeno usklađivanje sa direktivama EU.

Predlog zakona je usklađen sa članom 2 Zakona o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi („Sl.list CG – Međunarodni ugovori“ br. 5/08) kao i sa Zakonom o ratifikaciji Konvencije Ujedinjenih Nacija o pravu mora ("Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori", br. 01/86).

IV OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga, koji se odnosi na član 2 važećeg zakona, iz obuhvata morskog dobra brišu se obale vode rijeke Bojane na teritoriji Crne Gore zbog primjene principa ravnopravnosti i jednakosti pred Ustavom i zakonom. Naime, ušća rijeka koja se ulivaju u more i inače predstavljaju sastavni dio morskog dobra, kako je to propisano članom 2 stav 1 važećeg Zakona, ali se obale tih rijeka ni u jednoj opštini ne nalaze u ovoj zoni, izuzev obala rijeke Bojane. To opštinu Ulcinj dovodi u neravnopravan položaj u odnosu na ostale primorske opštine čije se rijeke takođe ulivaju u more ali bez ograničenja u upravljanju njihovim obalama.

Članom 2 briše se član 3 stav 2, 3 i 4 važećeg zakona, radi usklađivanja sa članom 1 ovog Predloga. Naime, stavom 2, čije se brisanje predlaže, bliže je definisana obala rijeke Bojane a stavom 4 propisana nadležnost organa državne uprave za poslove vodoprivrede da u saradnji sa organizacijom nadležnom za hidrometeorološke poslove utvrdi liniju srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja rijeke Bojane. Osim toga, stavom 3 propisana je nadležnost skupštine da utvrdi širinu morske obale za pojedina područja i preko granice utvrđene u stavu 1 ovog člana. Brisanje tog stava predlaže se zbog primjene principa vladavine prava jer su granice morskog dobra određene zakonom i ratifikovanim međunarodnim konvencijama pa se samo tim aktima mogu mijenjati.

Članom 3, kojim se mijenja član 5 važećeg zakona, usklađuje se javno preduzeće sa Zakonom o privrednim društvima tako što se mijenja njegov oblik u društvo ograničene odgovornosti. Takođe se mijenja nadležnost za njegovo osnivanje, koju je do sada imala Skupštine Crne Gore, a koja se ovim zakonom utvrđuje Vladi zbog potrebe za efikasnijim ostvarivanjem prava osnivača u privrednom društvu i operativnijim obavljanjem poslova za koje je ovlašćeno. Naime, privredno društvo vrši dio poslova upravljanja morskom obalom kao dobrom od opšteg interesa, što po prirodi stvari spada u domen izvršne a ne zakonodavne vlasti. Pod upravljanjem se inače, u smislu člana 10 tačka 13 Zakona o državnoj imovini, podrazumijeva odlučivanje o čuvanju, održavanju, obnavljanju, ostvarenju prihoda, osiguranju i unaprjeđivanju, kao i o drugim pitanjima od značaja za ostvarenje namjene stvari za koje je, u skladu sa članom 20 stav 1 istog zakona, utvrđena nadležnost organa državne uprave za poslove imovine, ukoliko posebnim zakonom nije drukčije određeno. Pored toga, predloženim članom 3 Predloga preciziraju se poslovi privrednog društva u skladu sa zahtjevima decentralizacije i odnose na integralno upravljanje morskim dobrom, sa fokusom na predlaganje dugoročnog strateškog plana upravljanja u ovoj oblasti koje je utvrđeno u nadležnost Vlade, ali i na institucionalnu koordinaciju između centralnih i lokalnih vlasti te druge poslove unapređenja i zaštite ovog resursa.

Članom 4, kojim se dodaje pet novih članova, poslovi redovnog upravljanja morskom obalom prenose se opštinama primorskog regiona i preciziraju, zatim, propisuje se sadržaj i rok donošenja planskih i programskih dokumenata od značaja za upravljanje morskom obalom, nadležnost za njihovo donošenje, obavezu njihovog usklađivanja, nadležnost, način i rok izvještavanja i obaveza uspostavljanja jedinstvene baze podataka o morskom dobru te utvrđuje nadležnost za propisivanje sadržaja navedenih akata.

U **članu 5**, kojim se mijenja član 8 Zakona, utvrđuje se nadležnost opštine da propiše uslove, rok korišćenja morskog dobra i visinu naknade te propisuje da dio naknade za

korišćenje morskog dobra u procentu od 10% predstavlja prihod Društva a da je dio naknade u procentu od 90% namjenski prihod opštine koji se koristi za redovno upravljanje morskim dobrom.

U **članu 6** vrši se usklađivanje člana 9 zakona sa članom 3 i 5a Predloga.

U **članu 7** vrši se tehničko usklađivanje člana 11 stav 2 Zakona sa članom 5 Predloga i popunjava pravna praznina u slučaju kada korisnik morskog dobra bez saglasnosti prenese prava i obaveze na drugo pravno ili fizičko lice.

U **članu 8** dodaje se novo poglavlje koje reguliše nadzor i pet novih članova. Članom 22a propisano je da skupština opštine, na način utvrđen statutom, vrši nadzor nad namjenskim korišćenjem sredstava ostvarenih po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra u skladu sa članom 8 stav 2 ovog zakona. Članom 22b propisuje se nadležnost predsjednika opštine da, na način utvrđen statutom, vrši nadzor finansijskog, materijalnog i računovodstvenog poslovanja korisnika budžeta nadležnog za realizaciju programa upravljanja u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava iz člana 8 stav 2 ovog zakona. Članom 22v utvrđuje se nadležnost ministarstva za poslove državne imovine za vršenje nadzora nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona. Članom 22g propisano je da inspekcijski nadzor nad obavljanjem poslova redovnog upravljanja morskim dobrom vrše nadležne inspekcije, u skladu sa zakonom a da inspekcijski nadzor nad sprovođenjem člana 8 stav 2 ovog zakona vrši budžetski inspektor u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuje inspekcijski nadzor, budžet i fiskalna odgovornost. Članom 22d propisano je da inspektor sačinjava izvještaj o inspekcijskom nadzoru i dostavlja ga ministru nadležnom za poslove koji su predmet nadzora najkasnije u roku od 15 dana od dana izvršenja kontrole i da obavještava podnosioca inicijative za vršenje kontrole o nalazima inspekcijskog nadzora, ako podnosilac to zahtijeva.

Članom 9, kojim se dodaju 2 nova člana, propisuje se da će se javno preduzeće reorganizovati u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o privrednim društvima u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona i uređuje pravno sledbeništvo između javnog preduzeća i novog privrednog društva, zatim, utvrđuje da će Vlada, odnosno opština utvrditi organizaciju i način rada u vezi sa vršenjem poslova upravljanja morskim dobrom u skladu sa ovim zakonom u roku od 30, odnosno 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, da će se ugovori o korišćenju morskog dobra zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjivati do isteka roka na koji su zaključeni bez promjene prava i obaveza korisnika i da će reorganizovano društvo ustupiti opštini potraživanja po osnovu zaključenih ugovora o korišćenju morskog dobra u roku od 90 dana od dana utvrđivanja organizacije vršenja prenesenih poslova redovnog upravljanja morskim dobrom.

Takođe su regulisani rokovi u kojima će se donijeti propisi za sprovođenje ovog zakona, petogodišnji plan upravljanja morskim dobrom, godišnji program redovnog upravljanja i uspostaviti baza podataka.

Članom 10 propisuje se rok za usklađivanje odredbi Zakona o planiranju prostora, izgradnji objekata i Zakona o lukama, sa odredbama ovog zakona

Članom 11 propisano je stupanje na snagu zakona.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

TEKST ODREDAVA ZAKONA O MORSKOM DOBRU KOJE SE MIJENJAJU

Član 2

Morskim dobrom, u smislu ovog zakona, smatra se morska obala, luke, lukobrani, navozi, nasipi, sprudovi, kupališta, hridi, limani, grebeni, vrulje, izvori i vrele na obali, ušća rijeka koje se ulivaju umore, kanali spojeni sa morem, podmorje, morsko dno i podzemlje kao i unutrašnje morske vode i teritorijalno more, živa i neživa bogatstva u njima i živa i neživa bogatstva epikontinentalnog pojasa.

Morskim dobrom, u smislu ovog zakona, smatraju se i obale vode rijeke Bojane na teritoriji Crne Gore.

Član 3

Morskom obalom, u smislu ovog zakona, smatra se pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, kao i dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korišćenju mora za pomorski saobraćaj i morski ribolov i za druge svrhe koje su u vezi sa korišćenjem mora, a koji je širok najmanje šest metara, računajući od linije koja je horizontalno udaljena od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena.

Pod obalom rijeke Bojane, u smislu ovog zakona, smatra se pojas kopna koji je širok najmanje šest metara računajući od linije koja je vodoravno udaljena od linije srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja.

Skupština Crne Gore može utvrditi širinu morske obale za pojedina područja i preko granice utvrđene u stavu 1. ovog člana.

Organ državne uprave nadležan za poslove vodoprivrede u saradnji sa organizacijom nadležnom za hidrometeorološke poslove utvrdiće liniju srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja rijeke Bojane.

Član 5

Morskim dobrom upravlja javno preduzeće.

Skupština Crne Gore će posebnom odlukom osnovati javno preduzeće.

Član 8

Vlada Crne Gore donosi odluku kojom se uređuju uslovi, vrijeme korišćenja morskog dobra i visina naknade.

U skladu sa odlukom iz stava 1. ovog člana javno preduzeće zaključuje ugovor o korišćenju morskog dobra sa korisnikom morskog dobra.

Naknada za korišćenje morskog dobra je prihod javnog preduzeća i koristi se za zaštitu, uređenje, unapređenje morskog dobra, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

Plan korišćenja sredstava iz stava 3. ovog člana donosi javno preduzeće uz saglasnost Vlade Crne Gore.

Član 9

Korisnik morskog dobra ne može prenijeti svoja prava i obaveze na drugo pravno ili fizičko lice bez saglasnosti javnog preduzeća.

Član 11

Korišćenje morskog dobra može se uskratiti u cjelosti ili djelimično prije isteka roka, ako korisnik morskog dobra:

- 1) ne koristi morsko dobro pod uslovima određenim odlukom iz člana 8. stav 1. ovog zakona;
- 2) u određenom roku ne izgradi građevinski, sportski ili drugi objekat koji je bio dužan izgraditi, ili ako morsko dobro u određenom roku ne privede određenoj namjeni;
- 3) blagovremeno ne plati dospjelu naknadu za korišćenje morskog dobra.

Rješenje o uskraćivanju daljeg korišćenja morskog dobra na predlog javnog preduzeća, donosi nadležni organ uprave.

**TEKST PREDLOGA ZAKONA O IZMJENI
ZAKONA O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA
(„Sl.list CG“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 4/23)**

Član 1

U članu 116 stav 4 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 4/23) riječi: „morskog dobra, odnosno“ brišu se.

Član 2

Posle člana 240b dodaje se novi član koji glasi:

„Član 240c

Programi privremenih objekata opština: Bar, Budva, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.“

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata sadržaj je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 1/07 i 38/13) kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovaj zakon se donosi radi usklađivanja sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskome dobru, kojim su poslovi redovnog upravljanja morskim dobrom povjereni primorskim opštinama.

III USKLAĐENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Zakona o izmjeni Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata nije vršeno usklađivanje sa direktivama EU.

Predlog zakona je usklađen sa člana 2 Zakona o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi („Sl.list CG – Međunarodni ugovori“ br. 5/08).

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITIITA

Članom 1, koji se odnosi na član 116 Zakona, predlaže se proširenje obuhvata programa privremenih objekata koje donose opštine i na područje morskog dobra.

Članom 2, koji se odnosi na novi član 240c, propisan je rok za usklađivanje važećih programa privremenih objekata opština primorskog regiona sa odredbama ovog zakona.

Članom 3 propisano je stupanje na snagu zakona u skladu sa članom 146 Ustava Crne Gore kojim je propisano: „Zakon i drugi propis objavljuje se prije stupanja na snagu, a stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja.“

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

TEKST ODREDBE ZAKONA O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA KOJA SE MIJENJA

Program

Član 116

Privremeni objekti postavljaju se odnosno grade u skladu sa Programom usklađenim sa državnim smjernicama razvoja arhitekture.

Program iz stava 1 ovog člana sadrži, naročito: zone i smjernice sa urbanističkim uslovima za postavljanje privremenih objekata, kao i vrste, oblik i dimenzije privremenih objekata.

Program donosi jedinica lokalne samouprave, za period od pet godina, a po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva i organa državne uprave nadležnog za turizam i organa uprave nadležnih za zaštitu kulturnih dobara i zaštitu životne sredine u odnosu na zaštićena područja, kao i organa uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz državni put i organa lokalne uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz opštinski put.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, za područja morskog dobra, odnosno nacionalnog parka, Program donosi Ministarstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju jedinice lokalne samouprave, organa državne uprave nadležnog za turizam i organa uprave nadležnih za zaštitu kulturnih dobara i zaštitu životne sredine, kao i organa uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz državni put i organa lokalne uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz opštinski put.

Program se objavljuje na internet stranici Ministarstva odnosno jedinice lokalne samouprave u roku od tri dana od dana donošenja.

Urbanističke uslove za privremene objekte izdaje Ministarstvo odnosno jedinica lokalne samouprave, a tehničke uslove izdaje organ za tehničke uslove.

Na izdavanje urbanističkih odnosno tehničkih uslova shodno se primjenjuju odredbe člana 74 ovog zakona.

Za izdavanje uslova iz stava 6 ovog člana plaća se naknada čiju visinu određuje Vlada.

TEKST AMANDMANA NA PREDLOG ZAKONA O IZGRADNJI OBJEKATA

U članu 71 stav 5 Predloga zakona o izgradnji objekata riječi: „morskog dobra, odnosno“ i riječi: „morskim dobrom“ brišu se.

Obrazloženje

Ovaj amandman se podnosi radi usklađivanja sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskome dobru, kojim su poslovi redovnog upravljanja morskim dobrom povjereni primorskim opštinama.

TEKST ODREDBE PREDLOGA ZAKONA O IZGRADNJI OBJEKATA KOJA SE MIJENJA

Program privremenih objekata

Član 71

Privremeni objekti postavljaju se odnosno grade u skladu sa Programom privremenih objekata (u daljem tekstu: Program).

Program iz stava 1 ovog člana sadrži, naročito: zone i smjernice sa urbanističkim uslovima za postavljanje privremenih objekata.

Program donosi jedinica lokalne samouprave, na period od tri godine, a po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva, organa državne uprave nadležnog za turizam, organa uprave nadležnih za zaštitu kulturnih dobara i zaštitu životne sredine u odnosu na zaštićena područja pravnog lica koje upravlja morskim dobrom odnosno nacionalnim parkovima, kao i organa uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz državni put i organa lokalne uprave nadležnog za saobraćaj u odnosu na privremene objekte uz opštinski put.

Ako organi iz stava 3 ovog člana ne dostave mišljenje na Program u roku od 20 dana od dana prijema zahtjeva smatraće se da su saglasni sa Programom.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, za područja morskog dobra, odnosno nacionalnog parka, Program donosi pravno lice koje upravlja morskim dobrom odnosno nacionalnim parkom uz saglasnost Ministarstva.

Program se objavljuje na internet stranici jedinice lokalne samouprave u roku od tri dana od dana donošenja.

**TEKST PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O LUKAMA
("Službeni list Crne Gore", br. 51/08, 40/11, 27/13 i 18/19)**

Član 1

U članu 8 Zakona o lukama ("Službeni list Crne Gore", br. 51/08, 40/11, 27/13 i 18/19), stav 2 mijenja se i glasi:

„Lukama od lokalnog značaja upravlja opštinski organ kojem je opština povjerala poslove redovnog upravljanja morskim dobrom (u daljem tekstu: opštinski organ) u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje upravljanje morskim dobrom.“

Član 2

U članu 9 st. 3 i 4, članu 13 stav 1 i tačka 4, članu 17 stav 2, članu 20 stav 1 tačka 2, članu 24 stav 1, članu 25 stav 1, članu 26 stav 1 i članu 26a stav 1 riječi: „Pravno lice“ zamjenjuju se riječima: „opštinski organ“, u odgovarajućem padežu.

Član 3

U članu 9 posle stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Poslove iz stava 1 tačke 6 ovog člana za luke od lokalnog značaja obavlja organ lokalne uprave nadležan za poslove nadzora nad opštinskim organom (u daljem tekstu: nadležni organ lokalne uprave).“

St. 4 i 5 postaju st. 5 i 6.

Član 4

U članu 10 stav 2 posle riječi: „Dio koncesione naknade“ dodaju se riječi: „za luke od nacionalnog značaja“.

Posle stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Koncesiona naknada za luke od lokalnog značaja prihod je opštinskog organa.“

Član 5

U članu 12 st. 2, 4, 5 i 8 i članu 31 stav 1 tač. 1 i 1a riječi: „Pravno lice“ zamjenjuju se riječima: „nadležni organ lokalne uprave“, u odgovarajućem padežu.

Član 6

U članu 26a poslije riječi „Vlada“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno jedinica lokalne samouprave“.

Član 7

U članu 29 posle stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana, poslove inspekcijskog nadzora u lukama od lokalnog značaja vrši nadležni organ lokalne uprave.“

Član 8

U članu 30 stav 1 posle riječi „Inspekcija“ dodaju se riječi: „odnosno nadležni organ lokalne uprave“.

Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lukama sadržaj je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 1/07 i 38/13) kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovaj zakon se donosi radi usklađivanja sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskome dobru, kojim su poslovi redovnog upravljanja morskim dobrom povjereni primorskim opštinama.

III USKLAĐENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lukama nije vršeno usklađivanje sa direktivama EU.

Predlog zakona je usklađen sa člana 2 Zakona o potvrđivanju Evropske povelje o lokalnoj samoupravi („Sl.list CG – Međunarodni ugovori“ br. 5/08).

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1, koji se odnosi na član 8 Zakona, predlaže se decentralizacija upravljanja lukama od lokalnog značaja.

Čl. 2, 3, 5 i 6, koji se odnose čl. 9, 12, 17, 20, 24, 25, 26 i 26a, predlaže se pravno-tehničko usklađivanje sa rješenjem iz člana 1 Zakona o izmjenama i dopunama.

Članom 3, koji se odnosi na član 10 Zakona, precizirano je upućivanje na Zakon o finansiranju lokalne samouprave u pogledu utvrđivanja udjela koncesione naknade za luke od nacionalnog značaja koji je prihod opštinskih budžeta, dok je stavom 2 propisano da je koncesiona naknada za luke od lokalnog značaja prihod opštinskog organa, imajući u vidu da se članom 1 predlaže decentralizacija u oblasti upravljanja lukama od lokalnog značaja.

Čl. 7 i 8, koji se odnose na čl. 29 i 30 Zakona, predlaže se usklađivanje odredbi o inspeksijskom nadzoru, sa predloženim izmjenama osnovnih odredbi.

Članom 9 propisano je stupanje na snagu zakona, dok je odložena primjena zakona predviđena da bi se izbjegla mogućnost da se prelazak sa postojeći na novi sistem odbija u toku ljetnje turističke sezone.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

**TEKST ODREDABA ZAKONA O LUKAMA
KOJE SE MIJENJAJU
Upravljanje lukama**

Član 8

Lukama od nacionalnog značaja upravlja organ uprave nadležan za pomorsku sigurnost i upravljanje lukama (u daljem tekstu: Organ uprave) u skladu sa ovim zakonom.

Lukama od lokalnog značaja upravlja pravno lice koje upravlja morskim dobrom (u daljem tekstu: Pravno lice) u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje upravljanje morskim dobrom.

Organ uprave

Član 9

Organ uprave vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove koji se odnose na:

- 1) staranje o izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i upravljanju lukom ili djelom luke koja nije data u koncesiju, zakup odnosno korišćenje;
- 2) kontrolu i nadzor nad izgradnjom, rekonstrukcijom, održavanjem i korišćenjem luke, pružanjem lučkih usluga i obavljanjem ostalih djelatnosti u luci, koje su date u koncesiju, zakup odnosno korišćenje;
- 3) obezbjeđivanje uslova za obavljanje pomorskog saobraćaja i lučkih usluga u luci i na sidrištu luke;
- 4) pripremu plana prostorne organizacije luka od nacionalnog značaja;
- 5) obezbjeđivanje poslovanja luke u skladu sa tržišnim principima;
- 6) donošenje rješenja o plaćanju naknada za korišćenje luke, pružanje lučkih usluga i obavljanje ostalih djelatnosti u luci, koje su date u koncesiju;
- 7) pripremu koncesionog akta, učestvovanje u postupku za dodjelu koncesije i zaključivanje ugovora o koncesiji;
- 8) utvrđivanje maksimalnog iznosa naknade za lučke usluge za trgovačke luke i komunalne vezove;
- 9) kontrolu izvršavanja ugovora o koncesiji, zakupu odnosno korišćenju;
- 10) regulaciju i koordinaciju odnosa i aktivnosti između koncesionara i privrednih društava koje ima zaključen ugovor o korišćenju luke;
- 11) donošenje rješenja o plaćanju naknade za upotrebu operativne obale, komercijalnih vezova, sidrišta i ležarinu plovnih objekata.

Sredstva za obavljanje poslova Organa uprave obezbjeđuju se u Budžetu Crne Gore po osnovu:

- 1) koncesione naknade;
- 2) naknade za upotrebu operativne obale, komercijalnih vezova, sidrišta i ležarinu plovnih objekata.

Poslove iz stava 1 tač. 1 do 4 i tač. 7 do 11 ovog člana u lukama od lokalnog značaja obavlja Pravno lice.

Sredstva za obavljanje poslova Pravnog lica obezbjeđuju se iz:

- 1) koncesione naknade ili zakupnine;

2) naknade za upotrebu operativne obale, komercijalnih vezova, sidrišta i ležarinu plovnih objekata u lukama od lokalnog značaja.
Plan iz stava 1 tačka 4 ovog člana donosi Vlada.

Naknade

Član 10

U skladu sa ugovorom o koncesiji koncesionar plaća koncesionu naknadu.

Dio koncesione naknade iz stava 1 ovog člana usmjerava se jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se luka nalazi, u skladu sa zakonom koji uređuje finansiranje jedinica lokalne samouprave.

Član 12

Naknade za lučke usluge su prihod koncesionara ili privrednog društva koje ima zaključen ugovor o korišćenju luke.

Maksimalni iznos naknada za lučke usluge u trgovačkim lukama i za komunalne vezove u lukama od nacionalnog značaja utvrđuje Organ uprave, a u lukama od lokalnog značaja Pravno lice.

Maksimalni iznos naknada za lučke usluge iz stava 2 ovog člana utvrđuje se prema iznosu naknada u konkurentnim lukama sa sličnim prometom u jadranskoj regiji.

Pri određivanju maksimalnog iznosa naknada Organ uprave, odnosno Pravno lice, treba da vodi računa da ne ugrozi poslovanje koncesionara i interes Crne Gore.

Koncesionar ili privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da Organu uprave odnosno Pravnom licu dostavi na odobravanje iznos naknade za lučke usluge u trgovačkim lukama i iznos naknade za komunalne vezove i da javno objavi visinu naknada za svaku vrstu lučkih usluga.

Naknada za upotrebu operativne obale plaća se za brod koji koristi luku za utovar, istovar i pretovar tereta, ukrcaj i iskrcaj putnika, snabdijevanje plovnih objekata, odnosno za ležarinu plovnog objekta koji se u luci čuva, održava, popravlja ili oprema.

Naknada za upotrebu sidrišta naplaćuje se za brod koji koristi sidrište luke.

Koncesionar ili privredno društvo dužno je da, na zahtjev Organa uprave ili Pravnog lica, dostavi podatke o plovnom objektu u luci (ime, pozivni znak, zastavu, bruto tonažu, najveću dužinu i slično), podatke o datumu i vremenu dolaska i odlaska plovnog objekta, pravnom statusu u luci, broju putnika i količini i vrsti pretovarenog tereta ako je ukrcavan, iskrcavan ili pretovaran u luci.

Član 13

Naknade iz člana 11 tačka 2 ovog zakona za luke od nacionalnog značaja su prihod bužeta Crne Gore, a za luke od lokalnog značaja Pravnog lica i koriste se za:

- 1) izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i upravljanje luka ili dijela luka iz člana 9 stav 1 tačka 1 ovog zakona;
- 2) održavanje dubina u luci i na sidrištu luke;
- 3) poboljšanje sigurnosti i bezbjednosti i zaštite mora od zagađenja s plovnih objekata u luci i na sidrištu luke;
- 4) troškove poslovanja Organa uprave, odnosno Pravnog lica.

Naknade iz stava 1 ovog člana ne plaćaju javni i ratni brodovi i čamci Crne Gore, kao ni strani ratni brodovi i brodovi kada borave u luci radi iskrcavanja spašenih brodolomnika, umrlih ili bolesnih lica i njihovih pratilaca za vrijeme dok traju te radnje.

Visinu naknada iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, a na osnovu namjene luke, značaja luke, vrste pomorskog saobraćaja i stanja lučke infrastrukture i drugih elemenata.

Pokretanje postupka za dodjelu koncesije

Član 17

Postupak za dodjelu koncesije u luci od nacionalnog značaja pokreće Organ uprave.
Postupak za dodjelu koncesije u luci od lokalnog značaja pokreće Pravno lice.

Ugovor o koncesiji

Član 20

Ugovor o koncesiji se zaključuje u skladu sa postupkom za dodjelu koncesije i odlukom o dodjeli koncesije, između:

- 1) izabranog ponuđača i Organa uprave za luku od nacionalnog značaja;
- 2) izabranog ponuđača i Pravnog lica za luku od lokalnog značaja.

Ugovor o koncesiji po pravilu sadrži:

- 1) nazive ugovornih strana;
- 2) prava i obaveze ugovornih strana;
- 3) predmet koncesije, uslove, način i vrijeme korišćenja koncesije;
- 4) visinu, rokove, uslove i način plaćanja koncesionih naknada;
- 5) radnje vezane za dobijanje potrebnih ovlašćenja za sprovođenje aktivnosti u skladu sa ugovorom, kao i pravo Organa uprave da prati radove koji se izvode i usluge koje se pružaju od strane koncesionara;
- 6) način i rokove obezbjeđenja sredstava za finansiranje privredne djelatnosti (finansijski plan) i dinamiku ulaganja;
- 7) dužinu trajanja pripremnih radnji;
- 8) odredbe o potrebnom kvalitetu lučkih usluga i transferu tehnologije;
- 9) odredbe o visini i načinu obezbjeđenja garancija za izvršavanje ugovora;
- 10) obaveze koncesionara u vezi sigurnosti i bezbjednosti, transporta opasnih materija i zaštite životne sredine;
- 11) uslove za produženje ugovora;
- 12) uslove izmjena ili raskida ugovora i njihovim posljedicama u slučaju promijenjenih okolnosti i više sile;
- 13) opis događaja koji se smatraju višom silom;
- 14) sankcije i naknade za neispunjavanje obaveza ugovornih strana;
- 15) uslove obavljanja privredne djelatnosti, kriterijume i metode za određivanje cijena, odnosno tarifa roba i usluga za krajnje korisnike;
- 16) odredbe o pravima i obavezama u pogledu preduzimanja mjera obezbjeđenja opšte sigurnosti i bezbjednosti, zaštite zdravlja i životne sredine, kao i odgovornosti za naknadu štete prouzrokovane ugrožavanjem opšte sigurnosti i bezbjednosti i zaštite životne sredine;
- 17) pravo na prenos koncesije;
- 18) odredbe o vremenu i načinu predaje nepokretnosti, objekata, uređaja ili postrojenja koncedentu i stanju u kome se oni moraju predati;
- 19) način rješavanja sporova.

Registar

Član 24

Organ uprave, odnosno Pravno lice će obezbijediti da koncesionar bude upisan u registar koncesija.

Obavljanje koncesione djelatnosti nije uslovljeno upisom u registar koncesija.

Sadržaj i način vođenja registra koncesija iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

IV. RED U LUCI **Sigurnost i bezbjednost**

Član 25

Organ uprave, odnosno Pravno lice i koncesionar moraju obezbijediti ispunjavanje uslova u skladu sa međunarodnim i domaćim propisima kojima se reguliše zaštita ljudskih života na moru.

Koncesionar u luci otvorenoj za međunarodni saobraćaj mora imati: izrađenu i odobrenu procjenu i plan bezbjednosti i imenovano lice odgovorno za bezbjednost u skladu sa međunarodnim i domaćim propisima kojima se reguliše bezbjednost brodova i lučkih postrojenja.

Koncesionar koji vrši pretovar, transport i skladištenje opasnih tereta dužan je odrediti područje u luci na kojem će se vršiti pretovar i skladištenje tog tereta u skladu sa međunarodnim i domaćim propisima kojima se regulišu opasni tereti.

Zaštita od zagađenja

Član 26

Organ uprave, odnosno Pravno lice i koncesionar moraju obezbijediti ispunjavanje uslova utvrđenih međunarodnim i domaćim propisima kojima se reguliše: sprječavanje zagađivanja životne sredine s brodova, zaštita morske sredine i priobalnog područja i civilna odgovornost za štetu izazvanu zagađenjem.

U lukama je zabranjeno ispuštati i odlagati u more i na obali čvrsti i tečni otpad, ulje i zauljane vode i ostatke tereta sa broda, kao i sve druge materije koje zagađuju životnu sredinu, osim na mjestima gdje postoje postrojenja, oprema i uređaji za prihvatanje i rukovanje ovim materijama.

Pravno ili fizičko lice koje koristi postrojenja, opremu i uređaje iz stava 2 ovog člana dužno je preduzeti mjere za sprječavanje ispuštanja ili isticanja ulja i zauljanih voda, odnosno spriječiti širenje tih materija u more i na obalu.

Inspekcija nadležna za sigurnost plovidbe (u daljem tekstu: Inspekcija) će naložiti pravnom ili fizičkom licu koje zagađuje more da odmah prekine zagađenje i otkloni štetne posljedice.

Ako pravno ili fizičko lice ne postupi po naredbi iz stava 4 ovog člana, Inspekcija će naložiti čišćenje luke o trošku lica koje zagađuje more.

Određivanje i označavanje granica luka i sidrišta

Član 26a

Lučko područje za luke od nacionalnog, odnosno lokalnog značaja i sidrište luke utvrđuje Vlada na predlog Organa uprave odnosno Pravnog lica, a u skladu sa planskim dokumentom kojim se definiše obalno područje.

Označavanje granice sidrišta luke iz stava 1 ovog člana vrši se uz saglasnost organizacione jedinice Ministarstva (u daljem tekstu: Lučka kapetanija).

Utvrdjivanje granica i kriterijume za utvrđivanje granica lučkog područja i sidrišta luke, kao i način označavanja tih granica propisuje Vlada.

Inspekcijski nadzor

Član 29

Poslove inspekcijskog nadzora iz člana 28 ovog zakona vrši Inspekcija, u skladu sa zakonom.

Ovlašćenje inspektora

Član 30

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, Inspekcija ima obavezu i ovlašćenje da u luci nadzire:

- 1) uplovljavanje, isplovljavanje, privezivanje, odvezivanje, sidrenje brodova, jahti, čamaca i drugih plovnih objekata i njihovu plovidbu;
- 2) ukrcaj, iskrcaj i prekrcaj putnika i utovar, istovar i pretovar tereta;
- 3) održavanje čistoće u luci i na moru od zagađivanja sa plovnih objekata;
- 4) lučku pilotažu;
- 5) održavanje reda u luci;
- 6) pregleda postrojenja, uređaje, opremu i naprave smještene u luci, ako ta postrojenja, uređaji, oprema i naprave mogu ugroziti plovidbu ili zagaditi obalu i more.

VI. KAZNE ODREDBE

Član 31 stav 1 tač. 1 i 1a

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) Organu uprave, odnosno Pravnom licu ne dostavi na odobravanje iznos naknade za lučke usluge u trgovačkim lukama i iznos naknade za komunalne vezove ili javno ne objavi visinu naknada za svaku vrstu lučkih usluga (član 12 stav 5);
- 2) Organu uprave ili Pravnom licu po zahtjevu ne dostavi podatke o plovnom objektu u luci (ime, pozivni znak, zastavu, bruto tonažu, najveću dužinu i slično), podatke o datumu i vremenu dolaska i odlaska plovnog objekta, pravnom statusu u luci, broju putnika i količini i vrsti pretovarenog tereta ukoliko je ukrcavan, iskrcavan ili pretovaran u luci (član 12 stav 8);